

ת"צ 36571-04-19
בפני כב' השופטת סגנית הנשיא
רחל ברקאי

בית המשפט המחוזי
בתל-אביב – יפו

תאריך חתימה: 22.2.2026

בעניין: סמדר אינדיבו זק, ת.ז. 058091109

ע"י ב"כ עוה"ד ישי זילברברג
מרחה מגדל הלבנון 38, מודיעין
טל': 073-742221; פקסי': 077-4704615

המבקשת בבקשה לאישור
התובענה כייצוגית;

- נ ג ד -

הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ

ע"י ב"כ עוה"ד שרון לובצקי הס ו/או שחר הרון
עמית פולק מטלון ושות', עורכי דין
מרחה ראול ולנברג 18, בית APM, בניין D
רמת החייל, תל-אביב 6971915
טל': 03-5689000; פקסי': 03-5689001

המשיב בבקשה לאישור
התובענה כייצוגית;

בקשה לאישור הסדר פשרה

(במסגרת הליך גישור)

בית המשפט הנכבד מתבקש בזאת על ידי הצדדים לעשות שימוש בסמכותו לפי סעיפים 18-19 לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן: "חוק תובענות ייצוגיות" או "החוק") ולתקנה 12 לתקנות תובענות ייצוגיות, התש"ע-2010 (להלן: "התקנות"), ולהורות, כדלקמן:

- (א) לאשר את הסדר הפשרה אליו הגיעו הצדדים במסגרת הליך גישור שניהלו הצדדים בפני המגשר, כב' השופט (בדימוס) יצחק ענבר, כמפורט בבקשה זאת להלן, וליתן לו תוקף של פסק דין (להלן: "הסדר הפשרה" או "ההסדר").
- (ב) בכלל האמור לעיל, לפסוק שכר טרחה לעורכי הדין המייצגים וגמול למבקשת, על פי המלצות כב' המגשר והצדדים בהסדר זה.
- (ג) להורות על פרסום דבר אישור הסדר הפשרה לפי החלטת בית המשפט הנכבד בעניין אישור ומתן תוקף של פסק דין להסדר הפשרה וזאת בנוסח שיאושר על ידי בית המשפט הנכבד.
- בהתאם לסעיף 18(ב) לחוק ולתקנה 12(ב) לתקנות, בקשה זו נתמכת בתצהיריהם של הצדדים וכן של ב"כ הצדדים.

ואלה נימוקי הבקשה:

א. מבוא – טענות הצדדים והשלב שבו נמצא ההליך

1א. הגדרות

1. להלן ההגדרות הרלוונטיות לצרכי הסדר זה:

"הבקשה לאישור" – הבקשה לאישור תובענה כייצוגית שבכותרת שהגישה המבקשת ביום 16.4.19 נגד הבנק.

"המבקשת" – סמדר אינדיבו זק ;

"המשיב" ו/או "הבנק" – הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ ;

"המועד הקובע" – המועד שבו יהפוך פסק הדין המאשר הסדר פשרה זה לחלוט ;

"התקופה הרלוונטית" – החל מיום 16.4.12 (7 שנים לפני הגשת הבקשה לאישור) ועד למועד פסק הדין המאשר הסדר פשרה זה ;

"סכום הפשרה" – סכום סופי וכולל של ₪400,000 ;

2.א תמצית טענות הצדדים

2. תמצית טענות המבקשת בבקשה לאישור ובתגובה לתשובה: המבקשת הגישה נגד המשיב את הבקשה לאישור ביום 16.4.2019. מדובר בבקשה לאישור אחת מתוך 5 בקשות לאישור דומות שהוגשו כנגד 5 בנקים (בנוסף למשיב, הוגשו בקשות לאישור גם כנגד בנק הפועלים בע"מ, בנק לאומי לישראל בע"מ, בנק מזרחי טפחות בע"מ ובנק דיסקונט לישראל בע"מ), אשר מתבררות במאוחד בפני בית משפט נכבד זה.

3. עניינה של הבקשה לאישור בטענת המבקשת, לפיה המשיב פועל בניגוד לפקודת הבנקאות 1941 ולצו הבנקאות (פירעון מוקדם של הלוואה לדיוור), התשס"ב-2002 (להלן: "הצו" או "צו הפירעון המוקדם"), ולא מקזז את הפרשי ההיוון השלילי המחושבים במסגרת עמלת פירעון מוקדם כנגד עמלות הפירעון המוקדם של כלל הלוואה.

4. כך לפי הטענה, בהתאם להוראות צו הבנקאות, במקרה שבו הריבית הממוצעת במועד הפירעון המוקדם של הלוואה גבוהה מהריבית החלה על הלוואה באותו מועד, הבנק עשוי להרוויח כתוצאה מהפירעון המוקדם, משום שהוא יכול להלוות את הכספים בריבית גבוהה יותר (זאת מגדירה המבקשת כ"היוון שלילי"). לטענת המבקשת, במקרה זה נקבע בסעיפים 7(ב)-7(ג) לצו, כי הבנק צריך לקזז את יתרת ההיוון השלילי המחושב מעמלות הפירעון המוקדם. ואולם, המשיב מפר את הוראות הדין ולא מבצע קיזוז כאמור מכלל עמלות הפירעון המוקדם החלות על הלוואה על כלל מסלוליה, כשאינו מקזז את ההיוון השלילי הנובע ממסלול אחד מהפרשי ההיוון החיוביים שחושבו במסלול אחר, אלא מקזז רק כנגד עמלות הפירעון המוקדם שחושבו באותו המסלול בלבד. וזאת, על אף שלשיטתה מדובר בהלוואה אחת.

5. כן נטען, כי הבנק הפר את הוראות סעיף 3 לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981, האוסר על תאגיד בנקאי להטעות את לקוחותיו, בכל עניין מהותי, לרבות המחיר הנדרש עבור השירות.

6. יצוין, כי האמור לעיל אינו בא למצות את הטענות העולות בבקשה לאישור, בתגובה לתשובה לבקשת האישור וביתר כתבי בי הדין שהוגשו בתיק מטעם המבקשת, אשר כלל טענות המבקשת מפורטות בהן.

7. תמצית טענות המשיב: ביום 7.1.2020 הגיש המשיב תשובה מטעמו לבקשה לאישור, במסגרתה הכחיש את טענות המבקשת והסביר כי פרשנות המבקשת, כאילו על הבנק לקזז את סכום עמלת הפרשי ההיוון השליליים כנגד כלל עמלות הפירעון המוקדם החלות על כלל הלוואה שנטל הלווה מהבנק, שכן מדובר ב"הלוואה אחת", כך שיש לבצע מעין "קיזוז צולב" של עמלת הפרשי ההיוון השליליים, הינה חסרת יסוד, וזאת מן הנימוקים והטעמים הבאים :

8. ראשית, לשון "הוראת הקיזוז" בסעיפים 7(ב) ו-7(ג) לצו ברורה – קיזוז הפרשי היוון שלילי יבוצע כנגד יתרת רכיבי עמלות הפירעון המוקדם המחויבים בכל חלק המימון לדיוור המועמד בתנאים שונים ובגינה חושבו

אותם הפרשי ההיוון השליליים המדוברים בלבד, קרי כנגד העמלה התפעולית, עמלת אי ההודעה המוקדמת ועמלת הפרשי ההצמדה למדד, ככל שמחויבות, וזאת בלבד.

בהתאם, אין כל עיגון לשוני לפרשנות המבקשת, כאילו הוראת הקיזוז מחייבת "קיזוז צולב" גם כנגד הפרשי ההיוון ועמלות הפירעון המוקדם הנגבות בהלוואות האחרות שנטל הלווה מהבנק.

9. **שנית**, בחינת תכלית "הוראת הקיזוז" וההיסטוריה החקיקתית שלה מחייבת אף היא את דחיית "תיזת הקיזוז הצולב". מסקנה זו מבוססת על הוראותיו של צו הפירעון המוקדם הקודם, משנת 1981, ותיקונו משנת 1989, שבו נקבעו לראשונה עמלות חדשות שלא היו עד לאותו מועד – עמלה תפעולית, עמלת אי הודעה מוקדמת ועמלת הפרשי מדד. בתיקון 1989 אף הוכנסה לראשונה "הוראת הקיזוז", ובה נקבע שכל שיחושבו "הפרשי היוון שליליים", יתרתם תקוזז באופן פרטני מעמלת אי ההודעה המוקדמת ועמלת הפרשי המדד בלבד. בצו הפירעון המוקדם החדש שפורסם בשנת 2002, וביטל את הצו משנת 1981 הנ"ל, נקבעה הוראת הקיזוז בסעיף 7(ב) כאמור, כשמוסבר שה"חידוש" בה ביחס להוראה המקבילה בצו הקודם הינו שהיא מאפשרת את הקיזוז של הפרשי ההיוון השליליים גם מהעמלה התפעולית. הווה אומר, סעיף 7(ב) מאפשר קיזוז כנגד 3 עמלות בלבד, שעמלת הפרשי ההיוון אינה אחת מהן.

10. **שלישית**, לשון הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 454, העוסקת בגביית עמלות פירעון מוקדם בגין הלוואות שלא לדיור, אף היא עולה בקנה אחד עם פרשנות הבנק, שכן ב"הוראת הקיזוז" שנקבעה בה יש חובה לקזז את הפרשי ההיוון השליליים כנגד העמלות המפורטות בה במפורש – העמלה התפעולית, עמלת אי הודעה מוקדמת ועמלת הפרשי המדד, וכנגדן בלבד – וממילא אין כל חובה לקזז את הפרשי ההיוון השליליים כנגד הפרשי היוון חיוביים בהלוואות אחרות.

11. רביעית, גם לשון הוראת כללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות פירעון מוקדם של הלוואות לדיור), התשע"ב-2002 עולה בקנה אחד עם פרשנות הבנק.

12. חמישית, הפיקוח על הבנקים מודע היטב לאופן שבו פועל המשיב.

13. כן הוסיף המשיב והסביר בתשובתו, כי בחינת לשונן של הוראות הדין הרלוונטיות – צו הפירעון המוקדם והוראת ניהול בנקאי לתקין מס' 451 - מחייבת את המסקנה כי מחוקק המשנה התייחס לסוגים שונים של מימון כאל הלוואות נפרדות, ובשום אופן אינו רואה את כל המימון כהלוואה אחת כוללת.

14. ובנוסף לכך הוסבר בתשובת המשיב, שההתייחסות להלוואות שונות כנפרדות מוצגת ללקוח כבר בעת פנייתו הראשונה, במסגרת התדריך ללווה שמפרסם הבנק ללווים הפוטנציאליים; הן במסגרת הבקשה לקבלת הלוואה עליה חותם הלקוח ובה מפורטות ההלוואות השונות כהלוואות נפרדות; הן באישור העקרוני, בו מפורטות ההלוואות הנפרדות ותנאיהן; הן במסמך "סוגי הלוואות" אשר נמסר ללקוחות; הן בהסכם ההלוואה, נספח להסכם ההלוואה ותוספת להסכם ההלוואה, עליהם חותמים הלקוחות ועוד; הן באופן בו מתנהלות ההלוואות הנפרדות הללו בפועל לאורך חיי ההלוואה כפי שבא לידי ביטוי בתדפיס נתוני ההלוואות שמונפק ללקוח לבקשתו, בו מוצג פירוט עבור כל הלוואה בנפרד; והן בעת פירעון.

15. יצוין, כי אין באמור לעיל כדי למצות את טענות המשיב, ואלו פורטו והוסברו בהרחבה בתשובתו לבקשה לאישור.

16. ביום 21.5.20 הגישה המבקשת תגובה לתשובה, במסגרתה טענה כי יש לדחות את תשובת המשיב. בין השאר, הראתה המבקשת כי המשיב עצמו רואה בהלוואה הלוואה אחת ומתמחר אותה בהתאם, כי המשיב לא עשה שימוש בנתוני אמת מלבד לטעון טענות בעלמא, צירפה חוות דעת משלימה של מומחה מטעמה והוסיפה עוד טענות נוספות, הכל כמפורט בכתב התשובה שהוגש לבית המשפט הנכבד. כאמור, המשיב עודו חולק על טיעוני המבקשת.

א. הליכים נוספים והשלב שבו מצוי הדיון

17. יצוין, כי הבקשה לאישור דנן, נדונה במאוחד עם עוד 4 בקשות לאישור דומות במהותן, אשר הוגשו כנגד 4 בנקים נוספים.
18. ביום 15.9.20 התקיים התקיימה ישיבת קדם משפט ראשונה בתיקים המאוחדים בפני בית המשפט הנכבד, במהלכה לובנו טענות הצדדים. ישיבת קדם משפט נוספת התקיימה ביום 9.2.21, ובסופו נקבעו התיקים להוכחות.
19. ביום 30.5.21 נערכה ישיבת הוכחות ראשונה בתיקים המאוחדים, במסגרתה נחקרו המבקשים בבקשות השונות.
20. לאחר ישיבת ההוכחות הראשונה ובהמלצת בית המשפט, הגיעו הצדדים בכל 5 הבקשות לאישור להסכמה ולפיה הסכסוך יופנה להליך של גישור בפני כב' השופט (בדימ') יצחק ענבר, ובהתאם בוטלו ישיבות ההוכחות הנוספות שהיו קבועות בתיק.
21. במסגרת הליך הגישור התקיימו מספר ישיבות בפני כב' המגשר ענבר, ובסופו של דבר הגיעו הצדדים בתיק זה, **על פי הצעת המגשר**, להסדר פשרה במתווה כמפורט בבקשה זאת להלן, אשר אישורו מתבקש כעת. יצוין כבר עתה, כי במסגרת הליך הגישור, ערך המשיב בדיקות שונות ושליפות של נתונים וחישובים שונים, כפי המפורט להלן.

ב. הגדרת הקבוצה שעליה חל ההסדר

22. הקבוצה עליה יחול הסדר הפשרה כוללת, בהתאם להגדרת הקבוצה בבקשה לאישור, את כל מי שפרע הלוואות משכנתא בפירעון מוקדם והמשיב לא קיזז את יתרת ההיוון השלילית שלו (כהגדרתה לעיל), ככל שנוצרה, מעמלות הפירעון המוקדם.

ג. עיקרי הסדר הפשרה, השיקולים העומדים ביסודו והסיכונים והסיכויים בהמשך ניהול

התובענה

23. על יסוד הסיכויים והסיכונים בתיק, לאחר הליך גישור ממושך ומעמיק, הצדדים הביעו רצונם לסיים את המחלוקת נשוא הבקשה באמצעות הסדר פשרה **המבוסס על הצעתו של המגשר הנכבד**, וזאת מבלי שיהא בכך משום הודאה באיזו מטענות הצדדים. להלן עקרונות הסדר הפשרה.
24. הצדדים הסכימו כי על בסיס כל האמור לעיל, ובכלל זה טענות המבקשת, טענות המשיב ובדיקותיו, ובהמלצת המגשר כאמור, ולצורך הסדר הפשרה, מתחייב המשיב, לפעול כדלקמן:
- (א) סכום הפשרה (כהגדרתו לעיל) ישולם על ידי המשיב בתוך 30 יום מהמועד הקובע כסעד לטובת הציבור בהתאם להוראות סעיף 20(ג) לחוק תובענות ייצוגיות, וזאת בדרך של העברתו ל"קרן לניהול ולחלוקת כספים הנפסקים כסעד מכוח סעיף 20(א)3 ו-2(ג)2" (להלן: "**הקרן**"), כאמור בסעיף 27א לחוק, כפי שיוסבר להלן;
- (ב) **הסדרה עתידית**: המשיב יערוך את התיקונים המפורטים להלן בטפסים/המסמכים בהם עושים שימוש בנקאי המשכנתאות אצלו, כדלקמן:
- (1) במסמך "**תדריך ללווה – הלוואות לדויר**" (שגרסה קודמת שלו צורפה **כנספת 18** לתשובת הבנק), אשר מפרסם המשיב באתר האינטרנט שלו ומוסר ללקוחות הפונים המעוניינים ליטול הלוואות לדויר מהבנק – בסעיף 12(א)3, תחת הכותרת "הבהרות", תתוקן הפסקה המתחילה במילה "קיוזו", כך שנוסחה החדש יהיה, כלהלן:

"קיוזו: היה שיעור הריבית הממוצעת במועד הפירעון המוקדם גבוה משיעור הריבית על ההלוואה במועד הפירעון המוקדם, ייערך חישוב כאמור בסעיף 3(1), ויתרת הסכום המהוון תקוזז מיתר רכיבי עמלת הפירעון המוקדם הבאים בגין אותה ההלוואה: העמלה התפעולית, עמלת אי הודעה מוקדמת ועמלת מדד ממוצע (שתוצג בהמשך), עד לביטולן המוחלט. על אף האמור, לעניין סעיף 3(2) - היה שיעור הריבית הממוצעת במועד העמדת ההלוואה או במועד שינוי הריבית האחרון (המאוחר מביניהם) נמוך משיעור הריבית הממוצעת במועד הפירעון המוקדם או שווה לו, ייערך חישוב כאמור בסעיף 3(2) ויתרת הסכום המהוון תקוזז מיתר רכיבי עמלת הפירעון המוקדם הבאים בגין אותה ההלוואה: העמלה התפעולית, עמלת אי הודעה מוקדמת ועמלת מדד ממוצע (שתוצג בהמשך), עד לביטולן המוחלט.

למען הסר כל ספק מובהר, כי אם ללווים הועמדו מכוח "הסכם תנאים מיוחדים להסכם הלוואה משכון וערבות" עליו חתמו, הלוואות הנבדלות בתנאיהן ו/או בחלק מתנאיהן ו/או אם הועמדו להם הלוואות הזרות בתנאיהן אך במועדים שונים, לרבות במקרים בהם ההלוואות כאמור צוינו בהסכם ההלוואה ביחד בתור "ה/אשראי" ו/או "ה/הלוואה" ו/או במקרים בהם צוינו בהסכם ההלוואה כ"חלקים מהלוואה", כל אחת מההלוואות הנ"ל מהווה הלוואה נפרדת לצורך חישובה של עמלת פערי ריבית (היוון) מכוח צו הבנקאות (פירעון מוקדם של הלוואה לדיור), התשס"ב-2002 (להלן: "צו הבנקאות"). בהתאם, חישוב קיומם של הפרשי היוון במקרה של פירעון מוקדם מלא או חלקי של אחת מההלוואות הנ"ל במועד מסוים, ייעשה בנפרד מחישובם של הפרשי היוון בגין פירעון מוקדם מלא או חלקי של הלוואה אחרת כאמור שהועמדה מכוח אותו הסכם ההלוואה/אותה בקשת הלוואה. לכן, גם אם חישוב הפרשי ההיוון בגין פירעון מוקדם של הלוואה אחת ילמד כי קיימת יתרת סכום מהוון, יתרת הסכום המהוון לא תקוזז מעמלות פירעון מוקדם כלשהן הנגבות בגין פירעונה/ן המוקדם הסימולטני של הלוואות אחרות שהועמדו מכוח אותו הסכם ההלוואה/אותה בקשת הלוואה, לרבות מעמלת פערי ריבית (היוון) העשויה להיגבות בהתאם לסעיפים 3(3)-3(4) לצו הבנקאות בהלוואות האחרות כאמור".

(2) בטופס "בקשה לביצוע פירעון מוקדם – אישור קבלת דף הסבר בנושא תשלום עבור פירעון מוקדם של הלוואה לדיור" – בעמ" 1, סעיף 3, שכותרתו "עמלת פערי ריבית", תחת "הבהרות", יתוקן הבולט הרביעי, המתחיל במילים "קיוזו", כך שנוסחו יהיה, כדלקמן:

"קיוזו: היה שיעור הריבית הממוצעת במועד הפירעון המוקדם גבוה משיעור הריבית על ההלוואה במועד הפירעון המוקדם, ייערך חישוב כאמור בסעיף 3(1), ויתרת הסכום המהוון תקוזז מיתר רכיבי עמלת הפירעון המוקדם הבאים בגין אותה ההלוואה: העמלה התפעולית, עמלת אי הודעה מוקדמת ועמלת מדד ממוצע (שתוצג בהמשך), עד לביטולן המוחלט. על אף האמור, לעניין סעיף 3(2) - היה שיעור הריבית הממוצעת במועד העמדת ההלוואה או במועד שינוי הריבית האחרון (המאוחר מביניהם) נמוך משיעור הריבית הממוצעת במועד הפירעון המוקדם או שווה לו, ייערך חישוב כאמור בסעיף 3(2) ויתרת הסכום המהוון תקוזז מיתר רכיבי עמלת הפירעון המוקדם הבאים בגין אותה ההלוואה: העמלה התפעולית, עמלת אי הודעה מוקדמת ועמלת מדד ממוצע (שתוצג בהמשך), עד לביטולן המוחלט".

למען הסר כל ספק מובהר, כי אם ללווים הועמדו מכוח "הסכם תנאים מיוחדים להסכם הלוואה משכון וערבות" עליו חתמו, הלוואות הנבדלות בתנאיהן ו/או בחלק מתנאיהן ו/או

אם הועמדו להם הלוואות הזרות בתנאיהן אך במועדים שונים, לרבות במקרים בהם הלוואות כאמור צוינו בהסכם הלוואה ביחד בתור "ה/אשראי" ו/או "ה/הלוואה" ו/או במקרים בהם צוינו בהסכם הלוואה כ"חלקים מהלוואה", כל אחת מהלוואות הנ"ל מהווה הלוואה נפרדת לצורך חישובה של עמלת פערי ריבית (היוון) מכוח צו הבנקאות (פירעון מוקדם של הלוואה לדיוור), התשס"ב-2002 (להלן: "צו הבנקאות"). בהתאם, חישוב קיומם של הפרשי היוון במקרה של פירעון מוקדם מלא או חלקי של אחת מהלוואות הנ"ל במועד מסוים, ייעשה בנפרד מחישובם של הפרשי היוון בגין פירעון מוקדם מלא או חלקי של הלוואה אחרת כאמור שהועמדה מכוח אותו הסכם הלוואה/אותה בקשת הלוואה. לכן, גם אם חישוב הפרשי ההיוון בגין פירעון מוקדם של הלוואה אחת ילמד כי קיימת יתרת סכום מהוון, יתרת הסכום המהוון לא תקוּזז מעמלות פירעון מוקדם כלשהן הנגבות בגין פירעונה/ן המוקדם הסימולטני של הלוואות אחרות שהועמדו מכוח אותו הסכם הלוואה/אותה בקשת הלוואה, לרבות מעמלת פערי ריבית (היוון) העשויה להיגבות בהתאם לסעיפים 3(3)-(4) לצו הבנקאות בהלוואות האחרות כאמור".

(ג) עדכון הטפסים כאמור בסעיף קטן (ב) לעיל יושלם בתוך 3 חודשים מהמועד הקובע, על מנת לאפשר לבנק להיערך לכך.

25. כאמור, מתווה הסדר הפשרה המפורט מעלה, גובש במהלך הליך הגישור שנערך בין הצדדים. **מתווה הפשרה מבוסס על העקרונות והשיקולים, כדלקמן:**

26. נקודת המוצא של ההסדר אליו הגיעו הצדדים בהמלצת כב' המגשר, לאחר ניתוח ובחינת הסיכויים והסיכונים של הצדדים בתיק, הינה כי האופן שבו מחשב הבנק את הפרשי ההיוון בהתאם לצו הפירעון המוקדם, ובכלל זה האופן שבו מיישם המשיב את "הוראת הקיזוז" הקבועה בסעיפים 7(ב)-(ג) לצו הפירעון המוקדם גם במצבים שבהם מבוצע פירעון מוקדם סימולטני של מספר הלוואות לדיוור שהועמדו לווה מכוח הסכם הלוואה אחד/בקשת הלוואה אחת, תואם את הוראות צו הפירעון המוקדם והינה כדן.

משכך מובן ומוסכם, כי קיזוז הפרשי היוון שלילי יש לבצע בתוך אותה הלוואה בלבד, כלומר כנגד העמלה התפעולית, עמלת אי ההודעה המוקדמת ועמלת הפרשי ההצמדה למדד, ככל שמחויבות, וזאת בלבד, ובהתאם אין לבצע "קיזוז צולב" של הפרשי היוון שליליים כנגד הפרשי ההיוון ועמלות הפירעון המוקדם הנגבות בהלוואות האחרות שהועמד לווה מכוח הסכם הלוואה אחד/בקשת הלוואה אחת.

עם זאת, בהמלצת המגשר סוכם כי הבנק יבצע הסדרה עתידית בדמות תיקון והרחבת הגילוי, כמפורט לעיל וכן פיצוי בגין העבר, בהתאם להערכת סיכוי מול סיכון טענות הצדדים.

27. בהתאם, הסכימו הצדדים שהסדר הפשרה יתמקד במתן חידוד והבהרה של הגילוי הניתן בקשר לאופן בו מיישם הבנק את הוראת קיזוז, למען הסר כל ספק על ידי הלווים ועל מנת שיהיה ברור להם לחלוטין, למקרא דפי ההסבר בדבר הפירעון המוקדם של הלוואות לדיוור, כי אם נוצרים הפרשי היוון שליליים במועד הפירעון המוקדם, הרי שזה יקוּזז כנגד יתר רכיבי העמלות באותה הלוואה בלבד – העמלה התפעולית, עמלת אי הודעה מוקדמת ועמלת הפרשי מדד, אם ישנם, ואלו בלבד. כמו כן תינתן הבהרה כי במקרים נשוא התביעה יש להתייחס לכל רכיב מרכיבי הלוואה כהלוואה בפני עצמה. הצדדים סבורים, שכתוצאה מההברה כאמור תתבטל כל אפשרות להטעיה של הלקוחות הלווים לגבי יישום הוראת הקיזוז.

28. בהתאם לכך, הסכימו הצדדים, כי ב"תדריך ללווה – הלוואות לדיוור", הכולל הסבר ומידע בדבר פירעון מוקדם של הלוואות לדיוור בכלל ועמלות פירעון מוקדם בפרט, הנמסר בשלב המקדמי ללקוחות המתעניינים ליטול הלוואות לדיוור מהבנק, וכן בדף ההסבר המצורף לבקשה לביצוע פירעון מוקדם שעל לווה למלא לצורך ביצוע פירעון מוקדם, שגם בו ניתן גילוי והסבר בנוגע לעמלות הפירעון המוקדם

המשולמות, יוסיף המשיב הבהרות ויחדד את הגילוי, כמפורט לעיל. כך, יהיה בהבהרה ובחידוד שהוסכמו כדי להבהיר ללקוחות, למען הסר כל ספק, כי קיזוז הפרשי היוון שלישיים, ככל שיהיו, יבוצע כנגד יתר רכיבי עמלת הפירעון המוקדם באותה ההלוואה בלבד, ולא כנגד עמלות פירעון מוקדם הנגבות בגין הלוואות אחרות שנטל הלווה, ככל שהן נפרעות במקביל.

29. הצדדים סבורים, וכך גם המגשר, כי הוספת הבהרות והחידוד לגילוי הנאות הכלול במסמכים הנזכרים לעיל, מביא לפתרון נכון וצודק ומיטיב בצורה ממשית עם לקוחות המשיב, לרבות לווים פוטנציאליים המתעניינים בנטילת הלוואות לדיור מהמשיב, ויש בהסדרה העתידית עליה סוכם בהסדר זה כדי להוות תועלת של ממש ללקוחות.

30. האמור לעיל מתייחס כמובן להסדרה העתידית הכלולה בהסדר הפשרה, אשר תיושם כאמור במועד שנקב לעיל. לגבי העבר, קרי בנוגע לתקופה הרלוונטית לבקשה לאישור (החל מ-7 שנים קודם להגשתה של הבקשה לאישור ואילך), מתחייב המשיב בהסדר הפשרה לשלם את סכום הפשרה, כהגדרתו לעיל, כסעד לטובת הציבור שיועבר לקרן.

31. בהקשר זה נסביר, כי סכום הפשרה חושב ונקבע, בהמלצת המגשר הנכבד, באופן הבא:

32. לצורך קביעת סכום הסעד לטובת הציבור, ערך המשיב שליפה של נתונים היסטוריים וחישוב של סכום עמלות הפירעון המוקדם שנגבו כביכול "ביתר", לפי טענת המבקשת (המוכחשת על ידי המשיב), כתוצאה מאי "קיזוז צולב" של הפרשי היוון שליליים, בתקופה הרלוונטית.

33. לצורך ביצוע התחשיב, איתר המשיב את כלל הפירעונות המוקדמים של הלוואות לדיור שבוצעו במהלך התקופה הרלוונטית בבנק, ובלבד שהלקוח פירעון מוקדם סימולטני של יותר מהלוואה לדיור אחת, שהועמדו על פי הסכם הלוואה אחד/בקשת הלוואה אחת. מתוך פירעונות מוקדמים אלה, איתר המשיב את המקרים שבהן באחת או יותר מן ההלוואות הנפרעות בפירעון מוקדם כאמור, חושבו הפרשי היוון שליליים, בהתאם להוראות סעיפים 7(ב)-(ג) לצו הפירעון המוקדם.

34. בשלב הבא, בדק המשיב האם הפרשי ההיוון השליליים קוזזו במלואם כנגד העמלה התפעולית/עמלת אי הודעה מוקדמת/עמלת הפרשי מדד שחויבו באותה ההלוואה שבה חושבו. ככל שהתשובה חיובית, והפרשי ההיוון השליליים קוזזו כבר במלואם, הרי שברור שגם לשיטת המבקשת לא נגבתה עמלת פירעון מוקדם "ביתר".

אם, לעומת זאת, נמצא שהפרשי ההיוון השליליים לא קוזזו במלואם כנגד העמלה התפעולית/עמלת אי הודעה מוקדמת/עמלת הפרשי מדד שחויבו באותה ההלוואה שבה חושבו, חושב בגין הפירעון המוקדם הסכום שהיה "נחסך" ללווה מעמלות הפירעון המוקדם אילו היה המשיב פועל כשיטת המבקשת ומבצע "קיזוז צולב" של הפרשי ההיוון השליליים גם כנגד עמלות הפירעון המוקדם בהלוואות הנוספות שנפרעו.

35. יצוין, כי מהבדיקה שנעשתה על ידי המשיב עלה, כי ברשות המשיב נתונים לגבי הפירעונות המוקדמים שבוצעו החל משנת 2016 בלבד. לפיכך, לצורכי הפשרה עלה הצורך לקחת את הנתונים הקיימים ולחשב על בסיסם, בצורה ליניארית, את הנתונים עבור התקופה הרלוונטית כולה, קרי עבור התקופה שממאי 2012 ועד סוף שנת 2015.

36. על פי ממצאי הבדיקה והשליפה שערך המשיב, בשנים 2016-2021 סך עמלות הפירעון "ביתר" שנגבו, לשיטת המבקשת כאמור, בשל אי קיזוז הפרשי היוון שליליים שחושבו בהלוואה אחת כנגד עמלות הפירעון המוקדם בהלוואות אחרות שפרע הלקוח באותו מועד, בסך כולל של כ-4,025,000 ₪.

על בסיס נתון זה, חישוב המשיב את ממוצע הגביה "ביתר" השנתי, על בסיסו ערך חישוב לינארי גם עבור התקופה הרלוונטית שבשנים 2012-2015, אשר הינה בסך של כ-2,017,000 ₪.

בהמשך, ביצע הבנק גם שליפה של סך העמלות הפירעון "ביתר" שנגבו, לשיטת המבקשת כאמור, בשל אי קיזוז הפרשי היוון שליליים שחושבו בהלוואה אחת כנגד עמלות הפירעון המוקדם בהלוואות אחרות שפרע הלקוח באותו מועד, וזאת בשנים 2022-2024, ואלה הסתכמו לסך נוסף של 1,948,000 ₪.

יוצא אפוא, כי על פי התחשיב שערך המשיב, סך הגבייה "ביתר" של עמלות פירעון מוקדם, אם הייתה התובענה מתקבלת במלואה, עומד על סך של כ-7,990,000 ₪.

37. בסופו של דבר, הגיעו הצדדים להסכמה, בהמלצת המגשר כאמור, כי במסגרת הסדר הפשרה, המשיב ישלם 600,000 ₪, המהווים כ-7.5% מסך הגבייה "ביתר" כפי שחושבה לעיל, מתוכם יועבר סכום הפשרה, כהגדרתו לעיל, כסעד לטובת הציבור לקרן, וזאת כנגד התקופה הרלוונטית, ויתרת הסכום הנ"ל תשמש לתשלום גמול למבקש ושכ"ט עורך דין (בתוספת מע"מ, אשר יתווסף על רכיב שכה"ט מעבר לסך הנ"ל). וזאת, בנוסף להסדרה העתידית שסוכמה לעיל, שמהווה הטבה משמעותית לחברי הקבוצה ולקוחות המשיב, כמוסבר לעיל.

38. ההפרש בין סכום הפשרה לבין סכום הגבייה "ביתר" משקף בראש ובראשונה, כבכל הסדר פשרה, את הערכת הסיכונים והסיכויים של כל אחד מהצדדים והמגשר הנכבד, כשלעניין זה המבקשת עומדת בפני סיכון כי הבקשה לאישור תידחה במלואה על ידי בית המשפט הנכבד, אם וככל שתתקבלנה במלואן טענות המשיב, אשר פורטו בהרחבה בתשובה לבקשה לאישור, ואילו המשיב עומד בפני הסיכון כי טענות המבקשת המפורטות בבקשה לאישור, חלקן או כולן, תתקבלנה על ידי בית המשפט הנכבד.

39. לאור כל האמור לעיל, סבורים הצדדים והמגשר, כי הסדר הפשרה שלעיל, שאישורו מתבקש בבקשה זאת, משקף בצורה ראויה את הסיכונים והסיכויים בתיק ואת קניית הסיכון על ידי הצדדים, ומהווה הסדר ראוי, הוגן וסביר לסיום ההליכים הנ"ל שבכותרת, לטובת חברי הקבוצה. וזאת גם בשים לב לחיסכון במשאבים, הן מצד הצדדים והן מצד בית המשפט הנכבד, ולשלב המוקדם יחסית בו מצוי הדיון בתיק, לאחר קיום ישיבת הוכחות אחת בלבד, כך שנחסכו מספר ישיבות הוכחות נוספות שבהן צפויים היו להישמע המומחים מטעם שני הצדדים וכן המצהירים מטעם המשיבים, שטרם נחקרו, וגם זאת יש לקחת בחשבון השיקולים.

ד. סעד לטובת הציבור הוא ההסדר הראוי, ההוגן והסביר בנסיבות העניין

40. על בסיס כל האמור לעיל, הצדדים סבורים כי מתן סעד לטובת הציבור, הינו הסעד הנכון, הראוי והצודק בנסיבות העניין. ונפרט.

41. חוק תובענות ייצוגיות מכיר באפשרות שבה יינתן פיצוי בדמות סעד לטובת הציבור, וזאת במקום פיצוי אישי לכל אחד מחברי הקבוצה.

42. כך, סעיף 20(ג)1 לחוק קובע, כי אם "מצא בית המשפט כי פיצוי כספי לחברי הקבוצה, כולם או חלקם, אינו מעשי בנסיבות העניין, בין משום שלא ניתן לזהותם ולבצע את התשלום בעלות סבירה ובין מסיבה אחרת, רשאי הוא להורות על מתן כל סעד אחר לטובת הקבוצה, כולה או חלקה, או לטובת הציבור, כפי שימצא לנכון בנסיבות העניין".

43. בדברי ההסבר להצעת חוק תובענות ייצוגיות נאמר, כי "הסעיף מקנה לבית המשפט סמכות ליתן סעד "יצירתי" מקום שסעד כספי אינו מעשי או אינו צודק בנסיבות העניין".

44. ואכן בשורה ארוכה של פסקי דין, אישרו בתי המשפט פשרות במסגרתן ניתן סעד לטובת הציבור, שהחליף את הסעד הפרטני. עיון בפסקי דין אלה מאפשר לגבש את הקריטריונים הנכונים והמתאימים לשימוש בסעד מן הציבור במסגרת הסדרי פשרה.

45. כך בין היתר נפסק בעניין זה, שככל שהסעד הכספי האישי **קטן יותר**, וההוצאות הכרוכות במתן הסעד לחברי הקבוצה גדול יותר, כך יהיה מקום לעשות שימוש בסעד למען הציבור. ראו לענין זה את דבריו של כב' בית המשפט בת"צ (י-ם) 3362-09 **דביר אייזן נ' סלקום ישראל בע"מ** (פורסם בנבו) (להלן: "**פס"ד אייזן**):

"...הדברים אמורים במשנה תוקף נוכח טענת הנתבעת, כי בהתחשב בשנים שחלפו ממועד האירוע, אך סביר להניח כי חלק מבין חברי הקבוצה אינם עוד מנויי הנתבעת, עניין העושה את איתורם והעברת הפיצוי אליהם (בסך של כ-2 ש' למנוי) למכביד מאוד, כשלא ברור שהעניין כלל מעשי. מאידך גיסא, התועלת שתצמח מתשלום הסכום למטרה ציבורית היא ניכרת, ובנסיבות העניין נראה שיש להעדיפה".

מן הכלל אל הפרט – בענייננו יש לאשר מתן סעד למען הציבור

46. בענייננו ברור אפוא, כי קיימת הצדקה של ממש במתן סעד לטובת הציבור במקום השבה לכל לקוח ולקוח, וזאת מהטעמים הבאים:

47. החזר פרטני לכל אחד מחברי הקבוצה אינו אפשרי בנסיבות העניין. כאמור, ברשות המשיב קיימים נתונים לגבי תקופה חלקית בלבד, החל משנת 2016 בלבד. בנסיבות אלו, לא ניתן לאתר את החשבונות שיש לזכות בתקופה שקדמה לכך – עבור השנים 2012-2015. עניין זה הופך את ההשבה הפרטנית לבלתי אפשרית.

48. גם לו הייתה ההשבה הפרטנית אפשרית, ממילא אינה מוצדקת בנסיבות העניין, וזאת בהינתן שיעור ההחזר הנמוך עליו הסכימו הצדדים, בהמלצת המגשר, כמוסבר לעיל, כך שבפועל הסכומים להם יכולים לקוחות להיות זכאים נמוכים יחסית. כך למשל, המבקשת טענה בבקשה לאישור כי נגבו ממנה כ-680 ש' ביתר, ובהתאם להסדר הפשרה סכום הפיצוי שלו הייתה זכאית עומד על פחות מ-68 ש', כך שמובן שתועלת מצרפית רבה יותר תצמח לו סכום זה יועבר, במסגרת סכום אחד כולל, לשימושה של הקרן.

49. אשר על כן, מכל הטעמים המפורטים לעיל, מתבקש בית המשפט הנכבד לאשר את מתן הסעד למען הציבור בהתאם למבוקש בבקשה זו בדרך של העברת סכום הפשרה לקרן.

ה. הפער בין סכום הפיצוי המוצע בהסדר הפשרה לבין סכום הסעד שנתבע שהיה מתקבל אילו

התובענה הייתה מתקבלת

50. כאמור, אם תתקבלנה טענות המבקשת במלואן, הרי שמשמעות הדבר הינה כי לכל היותר הבנק גבה ביתר סכום של כ-7.99 מיליון ש' בלבד לאורך התקופה הרלוונטית. כמוסבר לעיל, כ-7.5% מתוך סכום זה ישולמו על ידי המשיב במסגרת הסדר הפשרה בתיק.

51. כמוסבר לעיל, סכום הפשרה הוסכם, בהמלצת המגשר, והנימוקים לכך פורטו והוסברו בפרק ג' לעיל, ובכלל זה בהתאם להערכת הסיכויים והסיכונים של הצדדים והמגשר. בהקשר זה נלקחה בחשבון נקודת המוצא, ולפיה הסדר הפשרה הלכה למעשה נותן תוקף לגבייה ולאופן החישוב שנעשו על ידי הבנק, תוך טיוב והבהרת הגילוי הניתן על ידי הבנק בעניין זה, כך שמוסכם על ידי הצדדים שהלכה למעשה המשיב לא גבה עמלות פירעון מוקדם ביתר כלל.

52. בנסיבות אלה, העברת סכום הפשרה לקרן נעשית במסגרת הפשרה על אף שאופן חישוב וגביית עמלות הפירעון המוקדם על ידי המשיב למעשה מאושררת במסגרתו, כך שברור שלא נפל פגם בעצם קיזוז הפרשי

ההיוון על ידי המשיב, ועל כן העברת חלק מכספי הגבייה לשימוש הקרן, על אף שלא נפל כל פגם בגביית עמלות הפירעון המוקדם, מהווה יתרון והטבה לחברי הקבוצה באופן מלא. בנסיבות אלו, סבורים הצדדים, כי סכום הפשרה משקף באופן ראוי את מכלול הסיכונים והסיכויים והכל בהתאם למפורט והמוסבר בהרחבה בבקשה זאת לעיל.

ו. תחולה – העילות והסעדים שלגביהם תהווה ההחלטה על אישור הסדר הפשרה מעשה בית

דין כלפי חברי הקבוצה

53. הסדר הפשרה יחול על כל אדם ו/או תאגיד המשתייך לקבוצה, כהגדרתה בפרק ב' לעיל, התואמת את האופן שבו הוגדרה הקבוצה בבקשה לאישור.

54. מבוקש כי יינתן תוקף של פסק דין להסדר הפשרה, ועם אישור ההסדר על פי תנאיו על ידי בית המשפט הנכבד ובכפוף למילוי הוראות ההסדר על ידי המשיב, יהווה הדבר סילוק סופי ומוחלט של זכויות המבקשת וחברי הקבוצה המיוצגת, כהגדרתה לעיל, בגין כלל העילות והסעדים שפורטו בבקשת האישור והתגובה לתשובה, לרבות אף לא רק בקשר עם גביית עמלות פירעון מוקדם בגין הלוואות לדיוור בכלל וקיוזו הפרשי היוון שליליים בפרט ו/או עילת הפרת פקודת הבנקאות, צו הפירעון המוקדם וחוק בנקאות (שירות ללקוח) ו/או עילת עשיית עושר ולא במשפט ו/או עילת הפרת חובה חקוקה ו/או עילות לפי חוק החוזים וחוק החוזים האחידים, אשר קמו עד למועד אישור הסדר פשרה זה בפסק דין, ויהווה מעשה בית דין סופי ומוחלט כלפי כל חברי הקבוצה ותתי-הקבוצות הנ"ל, וזאת למעט חברי הקבוצה שיבקשו לצאת מן הקבוצה ובית המשפט הנכבד יאשר זאת על פי סעיף 18(ו) לחוק תובענות ייצוגיות.

ח. המלצה לגבי שכר טרחת עו"ד וגמול ראוי למבקשים

55. הצדדים ממליצים לבית המשפט לפסוק שכר טרחת עו"ד וגמול ראוי למבקשת לפי החלוקה שלהלן:

(א) הצדדים ממליצים לבית המשפט הנכבד לפסוק לבא הכוח המייצג שכר טרחה בסכום סופי וכולל של 185,000 ₪ (בתוספת מע"מ). סכום זה ישולם לבא כוח המייצג (בהעברה בנקאית לב"כ המייצג, על פי פרטי חשבון שיימסרו למשיב) בתוך 45 יום מהמועד הקובע.

(ב) הגמול המומלץ על ידי הצדדים כתשלום גמול עבור המבקשת הינו בסכום של 15,000 ₪ (הסכום כולל מע"מ). כן הוסכם בין הצדדים, כי המשיב ישפה את המבקשת באופן חלקי בגין הוצאות שהוציאה בפועל במסגרת ההליך, וזאת בסך של 37,000 ₪ (הסכום כולל מע"מ).

הגמול וסכומי השיפוי שלעיל ישולמו למבקשת (באמצעות העברה בנקאית לב"כ המייצג) בתוך 45 יום מהמועד הקובע.

56. הצדדים סבורים כי המלצתם זו הינה סבירה והוגנת בנסיבות העניין, וזאת, בין היתר, מהטעמים המפורטים להלן:

(1) המבקשת העלתה בבקשה לאישור סוגיה בעלת חשיבות.

(2) בניסוח הבקשה לאישור, התגובה לתשובה ובניהול ההליך עד לשלב זה, כמו גם במהלך הליך הגישור בתיק לצורך ההגעה להסדר פשרה זה, השקיעו המבקשת ובאי כוחה שעות עבודה רבות, ובכלל זה התייצבותם למספר דיונים בתיק, לרבות ישיבת הוכחות ראשונה. בנוסף התקיים בין הצדדים הליך גישור לא קצר, במסגרתו התקיימו מספר ישיבות גישור, פרונטאליות ולא פרונטאליות, אשר גם הוא הצריך השקעה רבה מצד המבקשת ובאי כוחה.

(3) מכאן, כי המבקשת וב"כ השקיעו בניהולו של התיק שעות עבודה רבות מאוד.

(4) הנכונות של המבקשת ובאי כוחה להשקיע זמן וטרח רבים במטרה להביא את המחלוקות לסיום מוסכם, מבלי לברר את הבקשה לאישור בפני בית המשפט הנכבד, תוך חיסכון ניכר בזמן שיפוטי יקר ובעלות הכרוכה בהתדיינות;

(5) ההמלצה לוקחת בחשבון את הסיכון אותו נטלה המבקשת על עצמה, לנוכח המגמה לחייב תובעים מייצגים שבקשתם נדחתה בשכ"ט והוצאות משפט בסכומים גדלים והולכים.

(6) התועלת הרבה שצמחה לציבור כתוצאה מהסדר הפשרה, **הן בעקבות תשלום סעד לטובת הציבור לקרן שיביא לתועלת ממשית לציבור והן בדמות ההסדרה העתידית, אשר אף היא מהווה הטבה משמעותית לחברי הקבוצה ולקוחות המשיב, כמוסבר לעיל.**

(7) שכר הטרחה והגמול משולמים בנוסף לסכום הפשרה ולא מתוכו.

הצדדים ינקו בהרחבה המלצה זו, ככל שבית המשפט הנכבד ימצא כי יש בכך צורך.

ט. אין צורך במינוי בודק

57. בהתאם לסעיף 19(ב)(1) לחוק תובענות ייצוגיות, יתבקש בית המשפט הנכבד לפטור את הצדדים מהצורך במינוי בודק. לעניין זה נפנה לאמור באותו סעיף 19(ב)(1) כדלקמן:

"בית המשפט לא יאשר הסדר פשרה, אלא לאחר שקיבל חוות דעת מאדם שמינה לשם כך, שהוא בעל מומחיות בתחום שבו עוסקת הבקשה לאישור או התובענה הייצוגית (ובסעיף זה – בודק), אלא אם כן סבר בית המשפט שחוות הדעת אינה נדרשת, מטעמים מיוחדים שיירשמו...".

58. בענייננו, הסכימו הצדדים כי אין כל צורך למנות בודק לבדיקת הנתונים העומדים ביסוד הפשרה, הצורך במינוי בודק מתייטר בשים לב לשיקולים הבאים:

א. מדובר בהסדר פשרה המבוסס על טענות משפטיות פשוטות יחסית, כשלגבי עצם בירור אין צורך במינוי מומחה. בהתאם, אישור הסדר הפשרה אינו מעורר שאלות המחייבות מומחיות.

ב. מדובר בהסדר פשרה המבוסס על מתווה אשר התגבש במסגרת **הליך של גישור בפני מגשר חיצוני**, אשר סבר כי מתווה הפשרה הינו הוגן וראוי בנסיבות העניין, בהתחשב בסיכונים והסיכויים של הצדדים.

ג. שלישית, הנתונים העומדים ביסוד הסכם הפשרה ותחשיב המשיב נתמכים בתצהיר מטעם המשיב. מינוי בודק במקרה זה אינו נדרש ואינו מוסיף על יכולתם של הצדדים להסדר הפשרה, המגשר או בית המשפט הנכבד לבחון את סבירותו של ההסדר בשים לב לסכומים הרלוונטיים.

ד. לבסוף, הרצון למנוע עלויות העלולות להכביד על הצדדים ואף לסכל את הפשרה, היוו כולם טעמים לבתי המשפט להפעיל את סמכותם לפי סעיף 19(ב)(1) ולא למנות בודק לבחינת הסדרי פשרה בתובענות ייצוגיות. כל אלו מתקיימים גם בענייננו ביתר שאת, כשהסכומים המדוברים אינם גבוהים יחסית. בהתאם, ובשים לב לשיקולים דלעיל בענייננו, אין יתרון המצדיק השקעה כספית במינויו של בודק.

59. לעניין זה ראו למשל בש"א (ת"א) 1877-06 שרית טל נ' מרכז רפואי רבין (קמפוס בלינסון) (31.5.2010):

"השאלה אם קיים יחס ראוי בין שיעור הנזק הנטען בבקשת האישור לבין שווי ההטבה המוצעת במסגרת הסדר הפשרה היא שאלה משפטית – המוכרעת על ידי בית המשפט בהתאם להערכתו את הסיכויים והסיכונים הכרוכים בניהול הדין בה; וכך אמנם נעשה. בנסיבות המקרה נראה

אפוא כי אין תועלת של ממש במינוי בודק ואיני רואה לכן סיבה להכביר על הצדדים הוצאות נוספות שלא לצורך".

60. וכן ראו למשל את פסק הדין בעניין ת.א. (ת"א) 1126/07 בש"א 3058/07 אילן ארגס נ' תנובה מרכז שיתופי לשיווק תוצרת חקלאית בישראל בע"מ (13.9.2009):

"מינויו של בודק על ידי בית משפט מגלגל על הצדדים עלויות נכבדות ביותר הן של זמן והן של כסף – באופן שלא בכל מקרה התועלת הצומחת מן המינוי עולה על העלות שלו... ברור כי במצב שבו כתוצאה מן המבצע תנובה מוכרת מארז של 6 יחידות של המוצר במחיר של 16.76 ₪ במקום במחיר של 25.14 ₪ - ציבור הצרכנים של המוצר נהנה מהטבה משמעותית. יתכן כי שוויה של הטבה זו נמוך או גבוה במידה כזו או אחרת מן ההערכה של תנובה, ואף סביר להניח כי תנובה בעצמה נהנית מהמבצע מבחינה זו שכפי הנראה יש לו ערך מוסף של קידום מכירות – ואולם חשיבותו ויתרונו של ההסדר הוא בקידום אכיפה יעילה של הדין והרתעה מפני הפרתו, הכל כמפורט לעיל. משכך, בהתחשב בסיכוייה של בקשת האישור, ביתרונותיו של הסדר הפשרה ובשווי הכולל הנמוך יחסית של הסדר הפשרה - איני סבורה כי יש צורך להעמיס על הצדדים את העלויות הנוספות והניכרות הכרוכות במינוי בודק".

י. הסכמות נוספות אליהן הגיעו הצדדים

61. כקבוע בתקנה 7א לתקנות בתי המשפט (אגרות), התשס"ז-2007, ישפה המשיב את המבקשת בגין תשלום חלקה הראשון של האגרה וכן, ככל שבית המשפט הנכבד לא יפטור אותו מכך, ישלם את חלקה השני של האגרה (כהגדרתם בתקנות כאמור).

62. בנסיבות אלה, מתבקש בית המשפט הנכבד לעשות שימוש בסמכותו מכוח תקנה 7א(א)(3) לתקנות האגרות, ולפטור את המשיב מתשלום חלקה השני של האגרה ואגרת פסק דין. וזאת, משום שבעניינינו מתקיימים טעמים מיוחדים לפטור את המשיב מתשלום חלקה השני של האגרה, וזאת בשל השלב המוקדם יחסית שבו מצוי ההליך, בטרם הושלם הליך הוכחות ממושך, כך שיש בהסדר הפשרה אליו הגיעו הצדדים כדי להביא לחיסכון משמעותי בהוצאות ומשאבים ובראש ובראשונה בחיסכון של זמן שיפוטי משמעותי, אשר היה נדרש אילו הייתה הבקשה לאישור דגן מתבררת עד תומה. כן מתבקש לפטור את המשיב גם מאחר שהמשיב מימן את הליך הגישור במלואו, ובמסגרת זאת נשא בתשלומים בסכומים מצטברים לא מבוטלים. לכך נוסיף, כי בסופו של דבר, הסדר הפשרה נותן תוקף הלכה למעשה לאופן שבו חישב וגבה המשיב את עמלות הפירעון המוקדם, כך שבפועל לא נפל פסול בהתנהלות המשיב, וגם זאת ראוי לקחת בחשבון בעניין זה. ואכן, בנסיבות דומות פטרו בתי המשפט את המבקש מחלקה השני של האגרה.

ראו לעניין זה, למשל: ת"צ (מרכז) 50737-01-19 יובל לפינר נ' בנק הפועלים בע"מ (פורסם בנבו); ת"צ 18424-02-19 סמואל ברקוביץ נ' כרטיסי אשראי לישראל בע"מ (פורסם בנבו); ת"צ 17597-04-20 פריפלד ואח' נ' רז (פורסם בנבו).

63. אישור בלתי מותנה של הסדר הפשרה על ידי בית המשפט בפסק דין חלוט על כל מרכיביו, יהווה תנאי מתלה לתוקף ההסכם (להלן: "התנאי המתלה").

לענין זה יובהר, כי הסכם זה מהווה פרי משא ומתן ואיזון בין השיקולים הרלוונטיים לגביו, כמו גם בין הצדדים ועמדותיהם. הצדדים מדגישים, כי הם מסכימים אך ורק להסדר הפשרה שהוגש לבית המשפט הנכבד, על כל תניותיו כפי שהן, כמקשה אחת. בהתאם הוסכם בין הצדדים לבקשת המשיב, כי אם בית המשפט הנכבד לא יאשר את הסדר הפשרה בכללותו כמות שהוא, לרבות בכל הקשור בהגדרת הקבוצה ו/או בסעד לטובת הציבור, ולרבות באשר לסעיפים הנוגעים למעשה בית דין ו/או לאי מינוי בודק, יהיה כל

צד רשאי, להודיע, תוך שישים (60) ימים ממועד קבלת החלטת בית המשפט הנכבד, על ביטול ההסכם, מחמת אי התקיימותו של התנאי המתלה, וזאת לפי שיקול דעתו הבלעדי וללא צורך במתן הנמקה כלשהי.

64. במקרה שבו מספר הודעות הפרישה מטעם לקוחות המשיב שיאושרו על ידי בית המשפט הנכבד יעלה על עשרים (20), יהיה המשיב זכאי (אך לא חייב) להודיע בכתב, בתוך עשרה (10) ימי עסקים מן המועד בו נודע לו על הודעות הפרישה כאמור, על פקיעת ההסכם (להלן: "אירוע מפסיק").

במקרה כאמור יתבטל גם פסק הדין שאישר את ההסכם, ויחולו בעניין זה הוראות סעיף 69 להלן.

התחייבות משותפת של שני הצדדים

65. הצדדים מתחייבים לפעול בתום-לב, ככל יכולתם למימוש הסכם זה על כל מרכיביו, כך שההסכם יאושר בידי בית המשפט הנכבד. בכלל זה מתחייבים הצדדים לפנות אל בית המשפט בפנייה משותפת מפורטת ומנומקת המצביעה על היותו של הסכם זה ראוי, הוגן ומשרת את כלל הציבור שאליו מתייחס ההסכם.

מועדים

66. במקרה של אי התקיימות התנאי המתלה או במקרה של ביטול ההסכם כאמור בסעיף 61 לעיל או פקיעתו כאמור בסעיף 64 לעיל, ימשיכו הצדדים בניהול ההליך המתייחס לבקשה לאישור מהשלב בו הופסק.

פרסומים

67. בהינתן הוראת בית המשפט הנכבד, יפרסמו הצדדים מודעות בדבר הגשת הבקשה לאישור הסדר הפשרה בשני עיתונים יומיים, וזאת בנוסח המצורף **כנספח 1** לבקשה זאת.

68. המשיב יישא במלוא עלויות הפרסומים נשוא התובענה שעל פי הדין ו/או החלטת בית המשפט הנכבד.

הסדרים נוספים

69. נמשך ההליך המשפטי בקשר עם התביעה ו/או הבקשה לאישור לאחר אירוע מפסיק ו/או בגין אי התקיימות התנאי המתלה וביטול ההסכם, ייחשב ההסכם בטל מדעיקרא וכאילו לא נערך מעולם. לחתימה עליו לא תהא משמעות ראייתית ולא ניתן יהיה להגישו ו/או להסתמך עליו ו/או לעשות בו או בתוכו שימוש כלשהו, בין במסגרת הליך שיפוטי כלשהו, בין במסגרת הליך מעין שיפוטי, בין במסגרת הליך מנהלי ובין במסגרת כל הליך אחר, ובכלל זה לא ניתן יהיה להשתמש בנתונים ו/או במצגים ו/או בטיטות הסדר הפשרה ו/או בכל המסמכים שנערכו בין הצדדים לצורך הסכם הפשרה ו/או בקשר אליו.

70. בהתקיים התנאי המתלה ובחלוף המועד להתקיימות האירוע המפסיק ובכפוף לכך שלא ארע אירוע מפסיק, יהווה פסק הדין מעשה בית דין כלפי כל חברי הקבוצה כהגדרתה לעיל.

71. אין בהסכם זה כל הודאה של מי מהצדדים באיזו מטענות הצד האחר להסכם, לרבות הטענות הנזכרות בבקשה לאישור ובכתבי בי-דין אחרים שהוגשו על ידי הצדדים.

72. מוסכם על הצדדים, כי המבקשת ובאי כוחה לא יגישו נגד המשיב כל הליך נוסף בעניינים העולים במישרין או בעקיפין מהבקשה לאישור ו/או כל כתב בי-דין אחר שהוגש ו/או הקשורים עימם, ולא יהיו מעורבים בהליך כאמור במישרין ו/או בעקיפין כנגד המשיב.

73. ההסכם כולל את כל ההסכמות שבין הצדדים והוא מגבש וממצה באופן סופי ובלעדי את כל ההסכמות בקשר עם האמור בו.

74. לא יהיה כל תוקף לכל שינוי או תוספת להסכם, אלא אם כן נעשו בכתב ונחתמו על ידי הצדדים להסכם. לא תשמע טענה על שינוי בהסכם בעל פה. כמו כן, לא יהיה תוקף לכל מצג ו/או משא ומתן, ככל שנוהל בין הצדדים, קודם לחתימת ההסכם.

75. הצדדים מתחייבים לפעול בתום-לב לקיומו של ההסכם ולבצע את כל הפעולות ולחתום על כל המסמכים, האישורים, הטפסים וההודעות, ככל שיידרש ושיהיה מועיל לצורך ביצוען של הוראות ההסכם.

יא. סוף דבר

76. לבקשה זו מצורפים **כנספת 2** תצהירי בעלי הדין ובאי כוח הצדדים לעניין תנאי הסדר הפשרה המהווים חלק בלתי נפרד ממנה.

77. אשר על כן מתבקש בית המשפט הנכבד להיעתר למבוקש.

שרון לובצקי הס, עו"ד
ב"כ המשיב

ישי זילברברג, עו"ד
ב"כ המבקשת

אישור המגשר

אני הח"מ, השופט (בדימוס) יצחק ענבר, מאשר שהסכם הפשרה דלעיל גובש בהליך גישור שהתנהל בפניי, ובהתאם להמלצתי. הסכם הפשרה נראה בעיני ראוי והוגן, בהתחשב בסיכונים ובסיכויים של כל צד, כפי שהתבררו בפני במהלך הגישור.

שופט (בדימוס) יצחק ענבר, מגשר